

— alte persoane decât cele prevăzute mai sus, asociații sau organizații de orice fel care desfășoară în România activități cu caracter economic, social, cultural, politic, sindical, filantropic, religios sau de natură publică;

— instituțiile publice;

— reprezentanțele societăților comerciale sau ale organizațiilor economice străine, precum și alte organizații și organisme internaționale care funcționează în România.

Sunt asimilate cu livrările de bunuri și/sau prestările de servicii, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, următoarele operațiuni:

a) vânzarea cu plata în rate, închirierea unor bunuri pe bază de contract, precum și închirierea unor bunuri cu clauza trecerii proprietății asupra bunurilor respective după plata ultimei rate sau la o anumită dată stabilită prin contract;

b) preluarea de către contribuabili a unor bunuri care fac parte din activele societății comerciale pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii. Se exceptează de la aceste prevederi bunurile și/sau serviciile acordate în mod gratuit, în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege;

c) trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul contribuabililor, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în schimbul unei despăgubiri;

d) transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor în urma executării silite.

Operațiunile privind schimbul de bunuri au efectul a două livrări separate. În cazul transferului dreptului de proprietate asupra unui bun de către 2 sau mai mulți contribuabili, prin intermediul mai multor tranzacții, fiecare operațiune se consideră o livrare separată, fiind impozitată distinct, chiar dacă bunul respectiv este transferat direct beneficiarului final. Același regim se aplică și pentru schimbul de prestări de servicii.

Art. 3. — Nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

a) asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile cu caracter social-filantropic;

b) organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică;

c) organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor;

d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive;

e) Regia Autonomă „Administrația Națională a Drumurilor din România“.

Contribuabilii prevăzuți la alin. 1 sunt supuși taxei pe valoarea adăugată, dacă realizează direct sau prin unități subordonate alte operațiuni impozabile decât cele menționate la alineatul precedent.

SECȚIUNEA a 2-a

Teritorialitatea

Art. 4. — Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile referitoare la transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor situate pe teritoriul României.

Bunurile provenite din import sunt impozabile în România la înregistrarea declarației vamale după intrarea acestora în țară.

Prestările de servicii sunt impozabile în România când locul prestării se consideră a fi în România în conformitate

cu criteriile de teritorialitate stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

SECȚIUNEA a 3-a

Reguli de impozitare

Art. 5. — Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se clasifică, din punct de vedere al regulilor de impozitare, după cum urmează:

a) operațiuni impozabile obligatoriu, la care se aplică cota stabilită prin prezenta ordonanță de urgență. Pentru aceste operațiuni taxa se calculează asupra sumelor obținute din vânzări de bunuri sau din prestări de servicii, la fiecare stadiu al circuitului economic până la consumatorul final inclusiv.

Din taxa facturată corespunzător sumelor reprezentând contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate se scade taxa aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

b) operațiuni la care se aplică cota zero. Pentru aceste operațiuni furnizorii sau prestatorii de servicii au dreptul de deducere a taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

c) operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată.

Aceste operațiuni sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie, iar furnizorii sau prestatorii de servicii nu au dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor destinate realizării produselor sau serviciilor scutite de taxă, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Livrarea de utilaje și echipamente, precum și prestările de servicii, legate nemijlocit de operațiunile petroliere realizate de titularii acordurilor petroliere, persoane juridice străine, în baza Legii petrolului nr. 134/1995, se vor efectua cu scutire de taxă pe valoarea adăugată, iar furnizorii și prestatorii de servicii vor deduce taxa aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate acestor operațiuni.

Regimul prevăzut la alineatul precedent se aplică și livrărilor de utilaje și echipamente, precum și prestărilor de servicii aferente obiectivului de investiții „Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București—Otopeni“.

SECȚIUNEA a 4-a

Operațiuni scutite

Art. 6. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată următoarele operațiuni:

A. Livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țară de:

a) unitățile sanitare, inclusiv veterinare, și de asistență socială: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cabinete și laboratoare medicale, centre de îngrijire și asistență, centre de integrare pentru terapie ocupațională, centre-pilot pentru tineri cu handicap, cămine de bătrâni și de pensionari, case de copii, stații de salvare și altele, autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială; unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială în stațiuni balneoclimaterice; serviciile de cazare, masă și tratament prestate cumulativ de către contribuabilii autorizați care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament;

b) unitățile și instituțiile de învățământ cuprinse în sistemul național de învățământ aprobat prin Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare;

c) unitățile care desfășoară, potrivit legii, activități de cercetare-dezvoltare și inovare și execută programe, subprograme, teme, proiecte, programe și acțiuni componente ale Programului național de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică sau ale Planului național de cercetare,

dezvoltare și inovare. Același regim se aplică și unităților care desfășoară, potrivit legii, astfel de activități cu finanțare în parteneriat internațional, regional și bilateral;

d) avocații și notarii, indiferent de forma de exercitare a profesiei; gospodăriile agricole individuale;

e) cantinele organizate pe lângă asociațiile, organizațiile și instituțiile publice care, potrivit art. 3, nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, precum și cele de pe lângă unitățile scutite potrivit lit. a), b) și c);

f) casele de economii, fondurile de plasament, casele de ajutor reciproc, cooperativele de credit și alte societăți de credit, casele de schimb valutar;

g) societățile de investiții financiare, de intermediere financiară și de valori mobiliare;

h)1. Banca Națională a României, pentru operațiunile specifice reglementate în mod expres prin Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României;

h)2. băncile, persoane juridice române, constituite ca societăți comerciale, sucursalele din România ale băncilor, persoane juridice străine, precum și alte persoane juridice autorizate prin lege să desfășoare activități bancare, pentru activitățile permise băncilor prin Legea bancară nr. 58/1998, cu excepția următoarelor operațiuni: vânzările de imobile către salariați; tranzacțiile cu bunuri mobile și imobile în executarea creanțelor; operațiunile de leasing financiar; închirierea de case de siguranță; tranzacții în cont propriu sau în contul clienților cu metale prețioase, obiecte confecționate din acestea, pietre prețioase; prestările de servicii care nu sunt efectuate în exclusivitate de bănci, ca de exemplu: expertizare de studii de fezabilitate, acordarea de consultanță, evaluări de patrimoniu, închirieri de spații, cazare;

h)3. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Fondul Român de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privati — S.A. și Fondul de Garantare a Creditului Rural — S.A.;

i) societățile de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv intermediarii în astfel de activități;

j) Compania Națională „Loteria Română” — S.A. și contribuabilii autorizați de Comisia de coordonare, avizare și atestare a jocurilor de noroc, pentru activitățile de organizare și exploatare a jocurilor de noroc;

k) sunt, de asemenea, scutite:

k)1. lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere, executate pentru monumente comemorative ale combatanților, eroilor, victimelor de război și ale Revoluției din decembrie 1989;

k)2. încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci;

k)3. activitatea de taximetrie desfășurată de persoane fizice autorizate, precum și operațiunile care intră în sfera de aplicare a impozitului pe spectacole;

k)4. editarea, tipărirea și/sau vânzarea de manuale școlare și/sau de cărți, exclusiv activitatea cu caracter de reclamă și publicitate; realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția celor cu caracter de reclamă și publicitate; producția de filme, cu excepția celor cu caracter de reclamă și publicitate, destinate difuzării prin televiziune;

k)5. proteze de orice fel, accesorii ale acestora, precum și produse ortopedice;

k)6. uniforme pentru copiii din învățământul preșcolar și primar;

k)7. articole de îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copiii în vârstă de până la un an;

k)8. aportul de bunuri la capitalul social al societăților comerciale;

k)9. transportul fluvial al localnicilor în Delta Dunării și pe relațiile Orșova–Moldova Nouă, Brăila–Hârșova, Galați–Grindu;

k)10. activitățile specifice desfășurate în zona liberă de contribuabilii autorizați în acest scop;

k)11. activitățile contribuabililor cu venituri din operațiuni impozabile în sensul prezentei ordonanțe de urgență, declarate organului fiscal competent sau, după caz, realizate, de până la 50 milioane lei anual; activitățile care îndeplinesc condițiile unor operațiuni impozabile desfășurate de contribuabilii prevăzuți la art. 3, cu venituri de până la 50 milioane lei anual, realizate din astfel de operațiuni.

În situația realizării unor venituri superioare plafonului prevăzut mai sus, contribuabilii menționați la alineatul precedent devin plătitori de taxă pe valoarea adăugată în condițiile și la termenele stabilite la art. 25.

După înscrierea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată contribuabilii respectivi nu mai beneficiază de scutire chiar dacă ulterior realizează venituri inferioare plafonului prevăzut mai sus;

k)12. produsele și serviciile prevăzute mai jos:

1. combustibil pentru consum casnic: lemne de foc, cărbuni și gaze naturale;

2. energie electrică pentru consum casnic;

3. energie termică pentru consum casnic;

4. apă și canalizare.

Produsele și serviciile prevăzute la pct. 1–4 sunt scutite de plata taxei pe valoarea adăugată la contribuabilii din rețeaua de desfacere, de distribuire și de prestare către populație, la așezămintele de creștere și de ocrotire a copiilor, la căminele de bătrâni și de pensionari, iar aceștia își vor exercita, pentru aceste livrări și prestări de servicii, dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente cumpărărilor de bunuri și prestărilor de servicii destinate operațiunilor menționate mai sus.

Prevederile lit. k)12 se aplică până la data de 31 martie 2000 inclusiv.

B. Operațiunile de import:

a) bunurile din import scutite de taxe vamale prin Tariful vamal de import al României, prin legi sau prin hotărâri ale Guvernului. Nu sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată bunurile din import pentru care în legislație se prevede exceptarea, exonerarea, abolirea sau desființarea taxelor vamale;

b) mărfurile importate și comercializate în regim duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanțelor diplomatice și a personalului acestora;

c) materiile prime și materialele importate, destinate exclusiv realizării de produse finite care sunt exportate în termen de 45 de zile de la data efectuării importului, pe bază de certificat eliberat în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor;

d) bunurile introduse în țară fără plata taxelor vamale, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;

e) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate;

f) bunurile din import similare bunurilor din țară, scutite de taxa pe valoarea adăugată potrivit legii. Același regim se aplică pentru serviciile efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se consideră a fi în România potrivit criteriilor de teritorialitate stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență;

g) mijloacele de transport, mărfurile și alte bunuri provenite din străinătate care se introduc direct în zonele libere conform art. 13 din Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere;

h) licențele de filme și programe, drepturi de transmisie, abonamente la agenții de știri externe și altele de această natură, destinate activității de radio și televiziune;

i) importul de bunuri efectuat de instituțiile publice, direct sau prin comisionari, finanțate din împrumuturi contractate de pe piața externă cu garanție de stat.

SECȚIUNEA a 5-a

Operațiuni impozabile prin opțiune

Art. 7. — Contribuabilii care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată pot opta pentru plata acestei taxe, pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia. Aprobarea se dă de Ministerul Finanțelor prin organele fiscale teritoriale și se referă la ansamblul normelor privind taxa pe valoarea adăugată, iar aplicarea se face începând cu data de întâi a lunii următoare datei aprobării.

SECȚIUNEA a 6-a

Plătitorii taxei pe valoarea adăugată

Art. 8. — Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se plătește de către:

– contribuabilii înregistrați la organele fiscale competente ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri mobile, transferul proprietății bunurilor imobile și/sau pentru prestările de servicii supuse taxei pe valoarea adăugată în cotele prevăzute la art. 17;

– titularii operațiunilor de import de bunuri efectuat direct, prin comisionari sau terțe persoane juridice care acționează în numele și din ordinul titularului operațiunii de import;

– persoanele fizice, pentru bunurile introduse în țară potrivit regulamentului vamal aplicabil acestora;

– persoanele juridice sau fizice cu sediul sau cu domiciliul stabil în România, pentru bunurile din import închiriate, precum și pentru serviciile efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, referitoare la: operațiuni de leasing; cesiuni și/sau concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de mărci de fabrică și de comerț sau alte drepturi similare; servicii de publicitate; serviciile consultantilor, inginerilor, birourilor de studii, experților contabilii și alte servicii similare; prelucrarea de date și furnizarea de informații; operațiuni bancare și financiare; punerea la dispoziție de personal.

În situația în care persoana care realizează operațiuni impozabile nu are sediul sau domiciliul stabil în România, este obligată să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România, care se angajează să îndeplinească obligațiile ce îi revin conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 9. — Contribuabilul care înscrie taxa pe valoarea adăugată pe o factură sau pe un document legal aprobat este obligat să achite suma respectivă la bugetul de stat chiar dacă operațiunea în cauză nu este impozabilă potrivit prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL III

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Art. 10. — Obligația de plată a taxei pe valoarea adăugată ia naștere la data efectuării livrării de bunuri mobile, transferului proprietății bunurilor imobile și/sau prestării serviciilor.

Pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii cu plata în rate obligația de plată a taxei pe valoarea adăugată intervine la data prevăzută pentru plata ratelor.

Cotele aplicate operațiunilor impozabile sunt cele în vigoare la data la care ia naștere obligația de plată a taxei pe valoarea adăugată.

Art. 11. — Pentru operațiunile prevăzute mai jos obligația de plată a taxei pe valoarea adăugată ia naștere la:

a) data înregistrării declarației vamale, în cazul importurilor de bunuri;

b) termenele de plată pentru ratele prevăzute în contractele de leasing pentru operațiunile de leasing;

c) data vânzării bunurilor către beneficiari, în cazul operațiunilor efectuate prin intermediari sau prin consignatie;

d) data emiterii documentelor în care se consemnează preluarea de către contribuabili a unor bunuri din activele societății comerciale pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

e) data documentelor prin care se confirmă prestarea de către contribuabili a unor servicii în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru alte persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

f) data colectării monedelor din mașină pentru mărfurile vândute prin mașini automate.

Art. 12. — Taxa pe valoarea adăugată devine exigibilă atunci când organul fiscal este îndreptățit să solicite plătitorilor de taxă pe valoarea adăugată plata taxei datorate bugetului de stat.

Exigibilitatea ia naștere, de regulă, la data efectuării livrării bunurilor mobile, transferului proprietății bunurilor imobile sau prestării serviciilor.

Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, exigibilitatea poate fi anticipată sau ulterioară faptului generator, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii care se efectuează continuu — energie electrică, termică, gaze naturale, apă, servicii telefonice și altele similare —, precum și pentru cele la care se încasează, de regulă, avansuri, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului pe bază de factură fiscală sau de alt document legal.

Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL IV

Baza de impozitare

Art. 13. — Baza de impozitare reprezintă contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

Baza de impozitare este determinată de:

a) prețurile negociate între vânzător și cumpărător, precum și alte cheltuieli datorate de cumpărător pentru livrările de bunuri și care nu au fost cuprinse în preț. Aceste prețuri cuprind și accizele stabilite potrivit normelor legale;

b) tarifele negociate pentru prestările de servicii;

c) suma rezultată din aplicarea cotei de comision sau suma convenită între parteneri pentru operațiunile de intermediere;

d) prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile de producție ale bunurilor preluate din activele societății de către contribuabili pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

e) valoarea în vamă, determinată potrivit legii, la care se adaugă taxa vamală, alte taxe și accizele datorate pentru bunurile importate;

f) prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile aferente serviciilor prestate de contribuabili în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de aceștia sau pentru alte persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

g) prețurile vânzărilor efectuate din depozitele vămii sau prețurile stabilite prin licitație.

Art. 14. — Nu se cuprind în baza de impozitare următoarele:

a) remizele și alte reduceri de preț acordate de furnizor direct clientului; bunurile acordate de furnizori clienților în vederea stimulării vânzărilor în condițiile prevăzute în contractele încheiate;

b) penalizările pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale;

c) dobânzile percepute pentru: plăți cu întârziere, vânzări cu plata în rate sau la termene de peste 90 de zile, operațiuni de leasing;

d) sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia;

e) ambalajele care circulă între furnizorii de marfă și clienți, prin schimb, fără facturare;

f) sumele încasate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale de către contribuabilii înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și care sunt destinate finanțării investițiilor, acoperirii diferențelor de preț și de tarif, finanțării stocurilor de produse cu destinație specială.

Art. 15. — În cazul în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expedit marfa, suma impozabilă va fi redusă corespunzător.

CAPITOLUL V

Cotele de impozitare

Art. 16. — Taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei stabilite de prezenta ordonanță de urgență asupra bazei de impozitare determinate în condițiile art. 13.

Art. 17. — În România se aplică următoarele cote:

A. Cota de 19% pentru operațiunile privind livrările de bunuri mobile și transferurile proprietății bunurilor imobile efectuate în țară, prestările de servicii, precum și importul de bunuri, cu excepția celor prevăzute la lit. B.

B. Cota zero pentru:

a) exportul de bunuri, transportul și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, efectuate de contribuabili cu sediul în România, a căror contravaloare se încasează în valută în conturi bancare deschise la bănci autorizate de Banca Națională a României. Prin derogare de la aceste prevederi, beneficiază de cota zero exporturile de bunuri care se derulează în sistem barter;

b) transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de contribuabili autorizați prin curse regulate, precum și prestările de servicii legate direct de acesta;

c) transportul de marfă și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave sub pavilion românesc, comandate de beneficiari din străinătate;

d) trecerea mijloacelor de transport de mărfuri și de călători cu mijloace de transport fluvial specializate, între România și statele vecine;

e) transportul și prestările de servicii accesorii transportului, aferente mărfurilor din import, efectuate pe parcurs extern și pe parcurs intern până la punctul de vămire și întocmire a declarației vamale;

f) livrările de carburanți și/sau de alte bunuri destinate utilizării sau încorporării în nave și aeronave care prestează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri;

g) prestările de servicii efectuate în aeroporturi, aferente aeronavelor în trafic internațional, precum și prestările de servicii efectuate în porturi, aferente navelor de comerț maritim, și pe fluvii internaționale, facturate direct armatorilor sau agenților de nave, marfă și/sau containere, care îi reprezintă pe armatori;

h) reparațiile la mijloacele de transport, contractate cu beneficiari din străinătate;

i) alte prestări de servicii efectuate de contribuabili cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate, a căror contravaloare se încasează în valută în conturi bancare deschise la bănci autorizate de Banca Națională a României;

j) materialele, accesoriile și alte bunuri care sunt introduse din teritoriul vamal al României în zonele libere, cu îndeplinirea formalităților de export;

k) bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și a personalului acestora, pe bază de reciprocitate;

l) bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România;

m) bunurile și serviciile finanțate din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale și de organizații nonprofit și de caritate din străinătate și din țară, inclusiv din donații ale persoanelor fizice;

n) construcția de locuințe, extinderea, consolidarea și reabilitarea locuințelor existente;

o) construcția de lăcașuri de cult religios.

Pentru operațiunile prevăzute la lit. k), l), m), n) și o) aplicarea cotei zero de taxă pe valoarea adăugată se realizează în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

CAPITOLUL VI

Regimul deducerilor

Art. 18. — Contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării de:

a) operațiuni supuse taxei conform art. 17;

b) bunuri și servicii scutite de taxa pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;

c) acțiuni de sponsorizare, reclamă și publicitate, precum și alte acțiuni prevăzute de lege, cu respectarea plafoanelor și destinațiilor prevăzute în acestea.

Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește ca diferență între valoarea taxei facturate pentru bunurile livrate și serviciile prestate și a taxei aferente intrărilor, dedusă potrivit prevederilor alin. 1.

Diferența de taxă în plus sau în minus se regularizează, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pe bază de deconturi ale plătitorilor.

Art. 19. — Pentru efectuarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente intrărilor contribuabilii sunt obligați:

a) să justifice suma taxei prin documente întocmite conform legii de către contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată;

b) să justifice că bunurile în cauză sunt destinate pentru nevoile firmei și sunt proprietatea acesteia.

Dreptul de deducere privește numai taxa ce este înscrisă într-o factură fiscală sau în alt document legal care se referă la bunuri sau servicii destinate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18.

Art. 20. — Contribuabilii care folosesc pentru nevoile firmei bunuri și servicii achiziționate au dreptul să deducă integral taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, numai dacă sunt destinate realizării operațiunilor prevăzute la art. 18.

În situația în care aceștia realizează atât operațiuni prevăzute la art. 18, cât și alte operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată sau care nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, dreptul de deducere se determină în raport cu participarea bunurilor și/sau serviciilor respective la realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18.

Art. 21. — Dreptul de deducere se exercită lunar prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea

adăugată aferentă bunurilor livrate și/sau serviciilor prestate a taxei aferente intrărilor.

Art. 22. — În cazul în care taxa aferentă intrărilor este mai mare decât taxa aferentă ieșirilor diferența se regularizează prin:

a) compensarea efectuată de contribuabil în limita taxei de plată rezultate din decontul lunii anterioare sau din deconturile lunilor următoare, după caz;

b) compensarea efectuată de organele fiscale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de către contribuabil, după cum urmează:

b)1. cu alte impozite și taxe datorate bugetului de stat de către contribuabil;

b)2. cu taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat de furnizorii sau prestatorii acestuia, în limita taxei rezultate din facturile fiscale aferente bunurilor livrate și/sau serviciilor prestate beneficiarului care solicită compensarea, neachitate până la data efectuării controlului;

c) rambursarea efectuată de organele fiscale.

Art. 23. — Rambursarea diferenței de taxă, rămasă după compensarea realizată conform art. 22, se efectuează în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de rambursare pe baza documentației stabilite prin ordin al ministrului finanțelor și a verificărilor efectuate de organele fiscale teritoriale.

Rambursarea se efectuează pentru contribuabilii din ale căror deconturi lunare depuse la organul fiscal teritorial rezultă taxa de rambursat timp de 3 luni consecutiv.

Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, rambursarea se efectuează lunar pentru contribuabilii care realizează:

a) operațiuni de export;

b) unități productive noi, până la punerea în funcțiune;

c) operațiuni de import-export și care au diferențe de primit rezultate din actele constatatoare întocmite de organele vamale.

Nu beneficiază de rambursarea efectivă a sumelor de la bugetul de stat contribuabilii care nu au achitat total sau parțial facturile furnizorilor și/sau prestatorilor din țară, din care să rezulte taxa pe valoarea adăugată deductibilă.

Art. 24. — Prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență se stabilesc cazurile și condițiile în care, pentru anumite rambursări de taxă pe valoarea adăugată, organele fiscale teritoriale ale Ministerului Finanțelor solicită garanții personale sau solidare.

CAPITOLUL VII

Obligațiile plătitorilor

Art. 25. — Contribuabilii care realizează operațiuni impozabile în sensul prezentei ordonanțe de urgență au următoarele obligații:

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale:

a) să depună sub semnătura persoanelor autorizate, la organul fiscal competent, o declarație de înregistrare fiscală, conform modelului aprobat de Ministerul Finanțelor, în termen de 15 zile de la data eliberării certificatului de înmatriculare, a autorizației de funcționare sau a actului legal de constituire, după caz.

Contribuabilii care devin plătitori de taxă pe valoarea adăugată ca urmare a depășirii plafonului de scutire prevăzut la art. 6, ale căror condiții de desfășurare a activității s-au modificat sau au intervenit modificări legislative în sensul trecerii activității desfășurate de la regimul de scutire la cel de impozitare, ulterior înregistrării fiscale, sunt obligați să depună declarație de mențiuni în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea, în vederea atribuirii de cod fiscal, precedat de litera „R” care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată. Atribuirea calității de plătitor de taxă pe valoarea adăugată se face cu data de întâi a lunii următoare;

b) să solicite organului fiscal scoaterea din evidență ca plătitor de taxă în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

B. Cu privire la întocmirea documentelor:

a) să consemneze livrările de bunuri și/sau prestările de servicii în facturi fiscale sau în documente legal aprobate și să completeze toate datele prevăzute de acestea. Pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii cu valoarea taxei pe valoarea adăugată mai mare de 20 milioane lei, la aceste documente se anexează și copia de pe documentul legal care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată;

b) contribuabilii plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați să solicite de la furnizori sau prestatori facturi fiscale ori documente legal aprobate pentru toate bunurile și serviciile achiziționate și să verifice întocmirea corectă a acestora, iar pentru facturile fiscale cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 20 milioane lei, să solicite și copia de pe documentul legal care atestă calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată a furnizorului sau prestatorului;

c) contribuabilii înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată nu au obligația să emită facturi fiscale în cazul următoarelor operațiuni:

c)1. transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente;

c)2. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii consemnate în documente specifice aprobate prin acte normative în vigoare;

c)3. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii pentru populație, pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul;

d) importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import, direct sau prin reprezentanți autorizați, și să determine baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată facturată pentru livrările și/sau prestările de servicii efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor, pe baza acestora, să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

C. Cu privire la evidența operațiunilor:

a) să țină evidența contabilă potrivit legii, care să le permită să determine baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată facturată pentru livrările și/sau prestările de servicii efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor.

Documentele justificative care nu sunt procurate pe căile stabilite prin norme legale și nu sunt corect întocmite nu pot fi înregistrate în contabilitate, iar bunurile ce fac obiectul tranzacțiilor respective vor fi considerate fără documente legale de proveniență și se sancționează potrivit Legii nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale.

Contribuabilii care realizează operațiuni impozabile au obligația să asigure condițiile necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidențelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată;

b) să întocmească și să depună lunar la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare, decontul de taxă pe valoarea adăugată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor;

c) să furnizeze organelor fiscale toate justificările necesare în vederea stabilirii operațiunilor impozabile executate atât la sediul principal, cât și la subunități;

d) să contabilizeze distinct veniturile și cheltuielile determinate de operațiunile asociatilor în participațiune. Drepturile și obligațiile legale privind taxa pe valoarea adăugată revin asociatului care contabilizează veniturile și cheltuielile potrivit contractului încheiat între părți. La sfârșitul perioadei de raportare veniunilor și cheltuielilor, înregistrate pe naturi, se transmit pe baza decont fiecărui asociat, în vederea înregistrării acestora în contabilitatea proprie.

Sumele decontate între părți fără respectarea prevederilor menționate la alineatul precedent se supun taxei pe valoarea adăugată, în cotele prevăzute de lege.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată:

a) să achite taxa datorată, potrivit decontului întocmit lunar, până la data de 25 a lunii următoare;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor din import definitiv, la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale.

Prin derogare de la prevederile lit. b), se suspendă plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale, pe termen de 120 de zile, pentru utilajele, instalațiile, echipamentele, mașinile industriale care se importă în vederea efectuării și derulării investițiilor prin care se realizează o unitate productivă nouă, se dezvoltă capacitățile existente sau se re tehnologizează fabricii, secții, ateliere, precum și pentru mașinile agricole. De asemenea, se suspendă plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale, pe termen de 60 de zile, pentru materiile prime care nu se produc în țară sau sunt deficitare, importate în vederea realizării obiectului de activitate.

Atestarea dreptului de a beneficia de suspendarea plății taxei pe valoarea adăugată în vamă se face prin certificat eliberat în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor;

c) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor de leasing, corespunzător sumelor și termenelor de plată prevăzute în contractele încheiate cu locatori/finanțatori din străinătate.

În cazul în care, la expirarea contractului de leasing, bunurile care au făcut obiectul acestuia trec în proprietatea beneficiarului, se datorează taxa pe valoarea adăugată pentru valoarea la care se face transferul de proprietate a bunurilor respective;

d) să achite taxa datorată bugetului de stat anterior datei depunerii cererii la organul fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, în caz de încetare a activității.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 26. — Formularele pentru facturi fiscale, borderourile zilnice de vânzare, încasare și alte documente necesare în vederea aplicării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată.

Art. 27. — Corectarea taxei facturate în facturi fiscale în mod eronat de către un contribuabil se va efectua astfel:

a) în cazul în care factura fiscală nu a fost transmisă de la contribuabilul înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, aceasta se anulează și se emite o factură fiscală nouă;

b) în cazul în care factura fiscală a fost transmisă beneficiarului, corectarea erorilor se efectuează prin emiterea unei noi facturi fiscale cu semnul minus sau în roșu și concomitent se emite o nouă factură fiscală corectă. Factura fiscală de corectare va fi înregistrată în jurnalul de vânzări, respectiv de cumpărări, și reflectată în deconturile întocmite de furnizor și, respectiv, de beneficiar pentru luna în care a avut loc corectarea.

Art. 28. — Pentru bunurile livrate în anul 2000, a căror contravaloare a fost încasată sub forma de abonamente în anul 1999 cu cota de 11% de taxă pe valoarea adăugată, cota aplicată este cea în vigoare la data încasării abonamentelor respective.

Art. 29. — Organele fiscale au dreptul să efectueze verificări și investigații la plătitorii de taxă pe valoarea adăugată privind respectarea acestei ordonanțe de urgență, inclusiv asupra înregistrărilor contabile. În acest scop con-

tribuabilii au obligația să prezinte evidențele și documentele aferente sau orice alte elemente ce pot avea legătură cu verificarea.

În situația în care în urma verificării efectuate rezultă erori sau abateri de la normele legale, organele fiscale au obligația de a stabili cuantumul taxei pe valoarea adăugată deductibile și facturate și de a proceda la urmărirea diferenței de plată sau la restituirea sumelor încasate în plus, după caz.

În cazul în care facturile fiscale, evidențele contabile sau datele necesare pentru calcularea bazei de impozitare lipsesc ori sunt incomplete în ceea ce privește cantitățile, prețurile și/sau tarifele practicate pentru livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, organele fiscale vor proceda la impozitare prin estimare.

Art. 30. — Diferențele în minus constatate la verificarea taxei pe valoarea adăugată se plătesc în termen de 15 zile de la data încheierii actului de control împreună cu majorările de întârziere aferente, iar cele în plus se restituie în același termen sau se compensează cu plățile ulterioare.

Art. 31. — Pentru neplata integrală sau a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată în termenul stabilit, contribuabilii datorează majorări de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

Art. 32. — Actele emise de organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor pentru constatarea obligațiilor de plată privind taxa pe valoarea adăugată constituie titluri executorii.

Băncile vor pune în aplicare aceste titluri fără acceptul plătitorilor.

Art. 33. — Nerespectarea prevederilor art. 25 referitoare la obligațiile plătitorilor de taxă pe valoarea adăugată se sancționează conform Legii nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, cu excepția nerespectării obligației de depunere lunară a decontului de taxă pe valoarea adăugată, care se sancționează conform Ordonanței Guvernului nr. 68/1997 privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, republicată, cu modificările ulterioare.

Art. 34. — Soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor, privind taxa pe valoarea adăugată, constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, se face conform prevederilor stabilite prin Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, cu modificările ulterioare.

Art. 35. — Pentru aplicarea unitară a prevederilor legale privind taxa pe valoarea adăugată se constituie Comisia centrală fiscală a impozitelor indirecte, coordonată de ministrul finanțelor. Componenta comisiei se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor. Deciziile Comisiei centrale fiscale a impozitelor indirecte se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 36. — În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență Guvernul, la propunerea Ministerului Finanțelor, va aproba normele de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 37. — Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data de 15 martie 2000. Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 12 decembrie 1995, cu completările și modificările ulterioare. Sunt și rămân abrogate: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1999 privind unele facilități care se acordă Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A. pentru plata drepturilor de protecție socială la domiciliul beneficiarilor; art. 15 din Legea apiculturii nr. 89/1998;

art. 19 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române; art. 22 și 25 din Legea nr. 133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii; art. 13 lit. a) și b) din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, aprobată și modificată prin Legea nr. 241/1998 și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 127/1999; art. 5 alin. 3 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, astfel cum a fost completat prin Legea nr. 145/1999.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
p. Ministrul finanțelor,
Sebastian Vlădescu,
secretar de stat

București, 14 martie 2000.
Nr. 17.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 942/1999 privind transferul acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „Chimcomplex” — S.A. din administrarea Fondului Proprietății de Stat în administrarea Ministerului Finanțelor și ale Hotărârii Guvernului nr. 938/1999 privind transferul acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „Hidrojet” — S.A. din administrarea Fondului Proprietății de Stat în administrarea Ministerului Finanțelor

În temeiul dispozițiilor art. 92¹, art. 92⁸ și ale art. 95 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată și modificată prin Legea nr. 108/1996, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Termenul stabilit în art. 1 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 942/1999 privind transferul acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „Chimcomplex” — S.A. din administrarea Fondului Proprietății de Stat în administrarea Ministerului Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 16 noiembrie 1999, se prelungește cu 60 de zile.

Art. 2. — Termenul stabilit în art. 1 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 938/1999 privind transferul acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „Hidrojet” — S.A. din administrarea Fondului Proprietății de Stat în administrarea Ministerului Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 16 noiembrie 1999, se prelungește cu 60 de zile.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
p. Ministrul finanțelor,
Sebastian Vlădescu,
secretar de stat

București, 14 martie 2000.
Nr. 179.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Căminul „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.73.
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro